

mer valgt 2 Kandidater. Jeg kommer saa til den tredje Kreds, hvor jeg gaar ud fra, at der afgives det samme Antal Stemmer, nemlig 1,100. Af disse stemme de 700 paa de Radikale og Socialdemokraterne, de 400 paa de Klerikale. Resultatet heraf bliver, at de Klerikale faa 1 Kandidat valgt, Socialdemokraterne og de Radikale 2. Det samlede Resultat vil da være, at 1,600 Vælgere skaffe de Klerikale 5 Mandater, medens 1,700 Stemmer kun give de Radikale og Socialdemokraterne 4 Mandater. Det er noget, som meget sandsynligt har været Tilfældet. Og det Eksempel, jeg har opstillet, er endda langt mindre grelt, end man kunde faa dem. Thi jeg er først gaaet ud fra Sammenlutningen, og dernæst, at der er afgivet samme Antal Stemmer i de 3 Kredse. Selvfølgelig vilde Uligheden kunne blive langt større, hvis man gik ud fra en betydelig Forskel i Valgdeltagelsen fra de forskellige Kredse. Nej, lad os være enige om, at det Resultat, den ærede Minister fremdrog fra Belgien, siger kun, at Forholdstalsvalgmaaden ikke der har faaet et Grundlag, hvorved dens Fordele kunne gøre sig fuldt gældende. Forholdstalsvalgmaaden kan kun, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) sagde, komme ordentlig til sin Ret, naar man samler Valgene i saa store Kredse som muligt. Men gør man det, komme ogsaa Fordelene frem.

Hvad er saa de andre Indvendinger, der ere gjorte? Ja, der er gjort den Indvending, at Partiorganisationerne faa en alt for stor Del i Afgørelsen af, hvem der kommer ind paa Rigsdagen. Her er det imidlertid min Erfaring, at den Dag i Dag have Partiorganisationerne den afgørende Indflydelse paa, hvem der kommer ind i Rigsdagen, og at det maaske for Rigsdagens Sammensætning ingenlunde er til Skade. Vi se jo, hvorledes Holbækkredsen faar sin Rigsdagsmand her inde fra København, vi se det samme for Æbeltoftkredsens Vedkommende, og Nyborgkredsen faar sin fra Jylland. I Maribokredsen har det stadig været saaledes, at Venstre snart har søgt sin nye Rigsdagsmand fra Sjælland, snart fra Jylland; det har i alle Tilfælde Venstre i Maribokredsen været henvist til. Ærøkkredsen søger sin Rigsdagsmand fra Lolland, og Langelandskredsen har i Regelen søgt sin inde i København, og jeg tror ikke, man kan sige, at det er de ringeste Repræsentanter, Rigsdagen derved har faaet. Men det har i hvert Fald sikkert været det, der har været det mest

afgørende for, hvem der er kommet ind i Rigsdagen, og naar det kommer til Stykket, kan det godt være, at dette bringer større Fordele end Mangler.

Men saa kommer jeg til det, der er nævnt som Hovedindvendingen, at de stedlige Interesser ikke ville blive tilpas varetagne. Nu tænker jeg mig ligesom det ærede Medlem for Københavns 5te Kreds (Borgbjerg), at skal man gaa til Forholdstalsvalgmaaden, maa det være i store Kredse, og jeg vil tro, at det, man helst maatte gaa til, var at lade København og dens Nabokommuner stemme under eet, Sjælland og Smaaøer under eet, Fyn og dets Smaaøer under eet og saa lade Nord- og Sydjylland hver danne en Kreds. Man vilde da faa gennemsnitlig 24 Repræsentanter i hver af disse 5 Kredse. Men saa siger man, at her mangler den stedlige Hensyntagen fra Rigsdagsmændene. Jeg tror ikke, det vilde blive Tilfældet, men at det stedlige Hensyn vilde blive taget paa en anden Maade. Det vilde ganske vist blive saaledes, at vi ikke ved Finanslovens første Behandling vilde se næsten samtlige Rigsdagsmænd staa op og fremsætte en Del Krav fra deres Valgkredse, faa disse Krav trykte i Rigsdagstidenden, derfra i den stedlige Avis og derved glæde deres Vælgere, men efter min Overbevisning, og jeg kan egentlig ogsaa sige efter min Erfaring, uden at det faar stor Indflydelse til Gavn for Kredsen, thi som oftest kommer der ikke stort andet ud af det, end at Kredsens Ønske er fremført. Efter Listevalg i store Kredse vilde man maaske mindre blive Vidne til dette, men man vilde blive Vidne til, at ikke en, men 24 Rigsdagsmænd af de forskellige Partier vilde være Fortalere for og interesserede i at tilfredsstille de berettigede Ønsker, som Vælgerne i hele den Kreds, de repræsenterer, maatte have, thi de have maattet søge Stemmer fra alle Sider i Kredsen. Jeg er ikke i Tvivl om, at derfor vilde man, som det er sagt, naa til, at vor Rigsdag mindre vilde blive en Samling af Sogneedelegerede og mere en Landsforsamling, det anser jeg nu for et Gode, og jeg er overbevist om, at de stedlige Interesser ganske anderledes paa en Gang fyldigt og dog tilpas kritisk ville blive tilfredsstillede ad denne Vej. Tænkte man sig de stedlige Interesser som Individier, vilde disse Individier om nogle Aar ganske sikkert sige: Vi have faaet mindre Skrig, men mere Uld, og bliver det Tilfældet, ville de ogsaa være tilfredsstillede. Jeg ser altsaa i det her berørte ikke nogen betydende Indvending imod,